





# HELIKON QUARTET

## INTROSPECT

**MAARTEN TER HORST** (1987)

**STRING QUARTET No.1** IN E MINOR (2017-2020)

- |                                       |       |
|---------------------------------------|-------|
| 1. I Allegro feroce e impetuoso       | 12:15 |
| 2. II Andante doloroso quasi adagio   | 8:46  |
| 3. III Scherzo. Allegro molto         | 3:52  |
| 4. IV Finale. Grave - Presto energico | 10:11 |

**STRING QUARTET No.2** IN B-FLAT MAJOR (2017-2020)

- |                                                    |       |
|----------------------------------------------------|-------|
| 5. I Allegro leggero e liberamente                 | 11:34 |
| 6. II Adagio lusingando                            | 7:53  |
| 7. III Waltz. Appassionato e in tempo rubato       | 6:35  |
| 8. IV Epilogue. Con malinconia. Andante - Moderato | 12:38 |

- |                                           |      |
|-------------------------------------------|------|
| 9. LULLABY FOR STRING QUARTET (2018-2020) | 2:17 |
|-------------------------------------------|------|

Total playing time: 76:08 min.

# INTROSPECT

I've wanted to be a composer from a young age, but around age 21 I placed that dream on the back burner as I invested in a different field of expertise. Still, I kept catching myself subconsciously creating melodies when reflecting upon things that affected me emotionally. When I turned 30, the urge to express myself through music became strong enough again: with the encouragement of people around me, I started jotting down notes again in 2017. I wanted to compose a string quartet.

To me, the string quartet is the ultimate ensemble: instruments that are different yet equal, representing a tradition of music which truly challenges the composer and the instrumentalist; music in which there is always slightly too much happening at the same time to grasp in one hearing, demanding repeated listening in which there is always something new to discover. But I also wanted to compose appealing music, with recognisable melodies that you want to listen to again. I wanted to invite musicians to play with expression and give them the freedom to 'breathe' the pulse together.

Music is an effective way to channel emotions and share them with others, without the composer and the listener having to know a single thing about one another. There was much I wanted to say, and it was a puzzle to tie together all the fragmentary musical material in my mind in a logical, structured way. I realised that it would be impossible for me to fit everything into one musical work and I split the work in two: Quartet 1 for emotions that I needed to process, and Quartet 2 for things I longed for.

The classic four-movement form was a suitable way for me not only to express a series of emotions, but also to build emotional development in the subsequent movements; an arc of tension, ending with a moral. The movements of Quartet 1 represent four phases in a personal crisis, a journey from frustration to courage: the initial anger is followed by sadness, a growing sense of perspective and finally, the strength to steer one's own

life. The viola plays an important role in Quartet 1, usually that of an individual lost in personal conflict. This becomes clear especially in the Andante. The presto in the last movement barges in afterwards with a somewhat boisterous, 'hooligan-like' melody.

Quartet 2 became a work about love. Starting with a dream, travelling through beautiful memories and an unruly present towards true self-acceptance, free of judgement. That last movement of Quartet 2, the Epilogue, is unique compared to the rest. In every other movement, the central focus is always on one particular emotion or a clear contrast between two expressions. The Epilogue is a more nuanced whole, a reflection upon everything that precedes it throughout the quartet cycle. Its motivic kinship with the first movement of Quartet 1 can be heard in the calm nature of previously fiery (triplet) rhythms.

After all the 'deskwork' it was exciting to start approaching ensembles to look at my work at the beginning of 2020. However, the search didn't last long due to Covid-19. During the spring lockdown I finished Quartet 2 with the Waltz and Epilogue. The first sketches for the Waltz dated from two years prior, but the development in it – from perfect romance to a perpetually accelerating merry-go-round, until it's going so fast that it's impossible to jump out – took form during the composition process.

I resumed my search for an ensemble in May – with two finished string quartets this time – and there was a click with the Helikon Quartet. They adopted my enthusiasm and studied my music with remarkable dedication, for which I am very grateful to them. I am also very grateful to Tom Peeters of Cobra Records for offering to release this music on his label and for his guidance throughout this project. Thanks to the Helikon Quartet and Tom, my quartet project grew into this album. And that is not the only result of this adventure: I also know now that I have much more music yet to compose.

Maarten ter Horst

The year 2020 was an exceptional one: a year which, along with its many difficulties, brought a unique opportunity for personal and musical self-reflection. More than ever before, we realised how much resilience, and therefore creativity is required from today's musicians. For us, 2020 was about exploring what we want to say as a quartet and what we stand for as a group.

In a year when the whole world seemed to be put on hold, we met Maarten ter Horst: a composer with an honest, intimate yet timeless sound. His journey of love, doubt, fighting and hope was inspiring to us and we believe many others. We felt a great responsibility to tell his unique and personal story as genuinely and vividly as possible. Working together with a living composer gave us a whole new understanding of score reading. He was our direct source of inspiration, accompanying us in the exploration of our possibilities and imagination.

Cobra Records found our collaboration unique and together with Tom Peeters we found a sound expression that best matches Maarten's musical language. And here we are: a collaboration that has grown to become our and Maarten's debut album.

We are proud to present this work with such a unique contemporary sound, and we invite you to live through *Introspect* together with us.

Helikon Quartet



# HELIKON QUARTET

The Helikon Quartet, inspired by Mount Helicon and its poetic muses, is an adventurous and versatile string quartet. Formed in 2015, the quartet consists of four women in the starting blocks of their careers, working together towards one common goal: creating musical purity. Their involvement in global issues means they see the importance of carrying out a personal moral in performance, by creating extraordinary programmes, for example, about climate change and the destructive nature of human beings (2018).

Programming new music is an important way to let the voice of the present be heard, as contemporary music is a reflection of our society. Combining this with the canonic string quartet repertoire, the Helikon Quartet brings a musically refreshing experience to its audience.

The Helikon Quartet was recipient of the Kersjesfonds String Quartet Stipendium 2020. They have performed in venues such as the Royal Concertgebouw Amsterdam, Muziekgebouw aan 't IJ and TivoliVredenburg, as well as at various festivals including the International Chamber Music Festival Utrecht, Grachtenfestival and the String Quartet Biennale Amsterdam. They have appeared on Dutch national television and multiple radio channels, including NTR Podium Witteman and Spiegelzaal AVROTROS. Since 2017, the Helikon Quartet has received intensive coaching from Quatuor Danel, as participants of the Dutch String Quartet Academy. They have also taken part in the European Chamber Music Academy.

Next to the quartet the members have positions in Kremerata Baltica and the Netherlands Philharmonic Orchestra, and are regular guests in various orchestras and ensembles.

## MAARTEN TER HORST

Maarten ter Horst started playing the violin at four years old. He enjoyed a rich musical development throughout his childhood, thanks to his highly involved violin teacher Koen Rens and his mother, who taught the piano at home and practised the violin with him daily. As a child Maarten was mainly interested in drawing and painting, but his interest in music broadened at the age of fifteen and he started composing. In the following years, this resulted in some early works for violin and piano.

After a year of preparatory studies in composition at the Conservatorium van Amsterdam, with violin as a secondary subject, he switched to a completely different direction: software development. Maarten started composing again at thirty, resulting in the two string quartets on this album.



## STELLA ZAĶE

Latvian violinist Stella Zaķe studied at the Conservatory of Amsterdam with Ilya Grubert and Liviu Prunaru. She plays the 1830 Raffaele and Antonio Gagliano, on loan to her by the Dutch Musical Instrument Foundation.

Letse violiste Stella Zaķe studeerde aan het Conservatorium van Amsterdam bij Ilya Grubert en Liviu Prunaru. Ze bespeelt de Raffaele en Antonio Gagliano uit 1830, haar in bruikleen gegeven door het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds.

## MARIEKE KOSTERS

Dutch violinist Marieke Kusters studied at the Royal Conservatoire of The Hague with Ilona Sie Dhian Ho and Peter Brunt. She plays on a violin from ca. 1880 by Joseph Hel, on loan from the Dutch Musical Instrument Foundation.

Violiste Marieke Kusters studeerde aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Ilona Sie Dhian Ho en Peter Brunt. Marieke speelt op een viool die haar in bruikleen is gegeven door het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds, gebouwd door Joseph Hel in ca. 1880.



STELLA



MARIEKE



LOTUS



RENATE

## LOTUS DE VRIES

Dutch violist Lotus de Vries studied with Tabea Zimmermann and Florian Peelman at the Hochschule für Musik "Hanns Eisler" Berlin and with Francien Schatborn at the Conservatory of Amsterdam. She plays on a modern viola built in 2011 by Alfons Pisters.

Altvioliste Lotus de Vries studeerde bij Tabea Zimmermann en Florian Peelman op de Hochschule für Musik "Hanns Eisler" Berlin en bij Francien Schatborn aan het Conservatorium van Amsterdam. Ze speelt op een moderne altviool, gebouwd in 2011 door Alfons Pisters.

## RENATE APPERLOO

Dutch violoncellist Renate Apperloo studied with Leonid Gorokhov at the Hochschule für Musik Theater und Medien in Hannover and with Mick Stirling at the Conservatory of Amsterdam. She plays a Finnigan and Klaembt cello from Bremen (2013).

Celliste Renate Apperloo studeerde bij Leonid Gorokhov aan de Hochschule für Musik Theater und Medien in Hannover en bij Mick Stirling aan het Conservatorium van Amsterdam. Ze bespeelt een Finnigan en Klaembt cello uit Bremen (2013).

# INTROSPECT

Al jong had ik de droom om componist te worden, maar op mijn 21e schoof ik die terzijde en heb ik van iets anders mijn vak gemaakt. Onbewust bleef ik echter in mijn hoofd vaak melodieën maken als reflectie op dingen die me raakten. Op mijn dertigste werd de drang om me via muziek te uiten weer groot genoeg: met steun in de rug van mijn omgeving ben ik in 2017 weer noten gaan opschrijven. Ik wilde een strijkkwartet componeren.

Het strijkkwartet is voor mij een ultiem ensemble: instrumenten die verschillend maar gelijkwaardig zijn, waarbij een traditie hoort van muziek die componist én instrumentalist maximaal uitdaagt, waarin nét iets te veel tegelijk gebeurt om in één keer te kunnen bevatten, zodat je er bij de volgende keer luisteren steeds weer wat nieuws in hoort. Maar ik wilde ook aantrekkelijke muziek schrijven, met herkenbare melodieën die je ook opnieuw wilt horen. En die musici uitnodigt om expressief te spelen, met de vrijheid om samen het tempo te 'ademen.'

Muziek is een effectieve manier om emoties te kanaliseren en ze te delen met anderen, zonder dat componist en luisteraar ook maar één ding over elkaar weten. Ik wilde veel zeggen, en het was een puzzel om al het fragmentarische muzikale materiaal in mijn hoofd logisch aan elkaar te knopen. Ik kwam erachter dat ik niet alles in één werk kwijt kon en splitste het in tweeën: Kwartet 1 voor emoties die ik van me af moest schrijven, en Kwartet 2 over dingen waar ik naar verlangde.

De klassieke vorm van vier delen werkte goed voor mij om niet alleen een reeks emoties te uiten, maar ook in de opeenvolgende delen een emotionele ontwikkeling op te bouwen; een spanningsboog, eindigend in een moraal. De delen van Kwartet 1 vormen vier fasen in een persoonlijke crisis, een reis van frustratie naar moed: na de aanvankelijke woede volgen verdriet, relativering en tenslotte de kracht om het leven zelf te sturen. De altviool speelt in Kwartet 1 een belangrijke rol, vaak die van iemand

verwikkeld in een persoonlijke strijd. Dat komt duidelijk naar voren in het Andante. Het presto in het laatste deel valt vervolgens met de deur in huis met een wat baldadige 'hooligan-melodie.'

Kwartet 2 werd een werk over liefde. Beginnend met een droom, via mooie herinneringen en een weerbarstiger heden naar een oordeelvrije reflectie vanuit zelfacceptatie. Dat laatste deel van Kwartet 2, de Epiloog, is anders dan de andere delen. In alle andere delen staat telkens één expressie, of een duidelijk contrast tussen twee expressies, centraal. De Epiloog is een genuanceerder geheel, een reflectie op alles wat er in de kwartetcyclus aan voorafgaat. Er is ook een motivische verwantschap met het eerste deel van Kwartet 1 te horen in het nu verstilde (trioen)ritme.

Het was spannend om begin 2020 na al het 'zolderkamerwerk' ensembles te gaan benaderen om naar mijn eerste kwartet te kijken, maar de zoektocht stopte vrij snel door Covid-19. Tijdens de lockdown in het voorjaar rondde ik met de Wals en Epiloog ook Kwartet 2 af. De eerste schetsen voor de Wals waren al van twee jaar eerder, maar de ontwikkeling erin - van perfecte romantiek naar een almaar versnellende draaimolen waar je niet meer uit durft te springen - is tijdens het schrijven gaandeweg ontstaan.

Vanaf mei ging ik opnieuw op zoek naar een ensemble - nu met twee afgeronde strijkkwartetten - en een klik ontstond met het Helikon Quartet. Ze namen mijn enthousiasme over en verdiepten zich met enorme toewijding in mijn muziek, waarvoor ik ze zeer dankbaar ben. Tom Peeters van Cobra Records ben ik zeer dankbaar voor het willen uitbrengen van deze muziek op zijn label en voor hoe hij het Helikon Quartet en mij begeleid heeft. Dankzij het Helikon en Tom groeide mijn kwartettenproject uit tot dit album. En dat is niet het enige resultaat van dit avontuur: ik weet nu ook zeker dat ik nog lang niet klaar ben met componeren.

Maarten ter Horst

Het jaar 2020 was een uitzonderlijk jaar vol uitdagingen. Meer dan ooit realiseerden wij ons hoe veerkrachtig en creatief musici in deze tijd moeten zijn. Ons zwaartepunt lag in deze periode sterk op onze zeggingskracht en ideologie als groep.

Op het moment dat de hele wereld stil leek te staan, ontmoetten we Maarten ter Horst: een componist met een tijdloze en integere muzikale taal. We ervoeren een grote verantwoordelijkheid om zijn unieke verhaal zo eerlijk en persoonlijk mogelijk te vertellen. Hij had een verhaal dat inspirerend was voor ons en herkenbaar voor velen: één van liefde, twijfel, strijdkracht en hoop.

Door samen te werken met een hedendaagse componist, kregen we een heel nieuw inzicht in het doorgronden van partituren. Maarten was onze directe inspiratiebron en hielp ons bij de verkenning van onze mogelijkheden en ons voorstellingsvermogen. Cobra Records vond onze samenwerking uniek en samen met Tom Peeters vonden we de klank die het beste past bij Maartens muzikale taal. En nu ligt het resultaat hiervan voor u: een project dat is uitgegroeid tot ons debuutalbum.

We zijn er trots op om dit werk met zo'n unieke hedendaagse klank te mogen presenteren en we nodigen u uit om *Introspect* samen met ons te beleven.

Helikon Quartet



# HELIKON QUARTET

Het Helikon Quartet, geïnspireerd door de Helikon-berg en zijn poëtische muzen, is een avontuurlijk en veelzijdig strijkkwartet. Het kwartet, dat werd opgericht in 2015, bestaat uit vier vrouwen in de startblokken van hun carrière met een gemeenschappelijk doel: het nastreven van muzikale puurheid. Dankzij de maatschappelijke betrokkenheid van de leden ziet dit kwartet het belang in van het uitdragen van een persoonlijke boodschap door uitzonderlijke programma's neer te zetten, bijvoorbeeld over de klimaatverandering en de destructieve aard van de mens (2018).

Het programmeren van nieuwe muziek is een belangrijke manier om de stem van vandaag te laten horen omdat hedendaags werk een reflectie is van de maatschappij. Door dit te combineren met het traditionele kwartetrepertoire brengt het Helikon Quartet een verfrissende muzikale beleving.

Het Helikon Kwartet was in 2020 winnaar van het Kersjesfonds Strijkkwartet Stipendium. Zij traden op in zalen waaronder het Koninklijk Concertgebouw Amsterdam, Muziekgebouw aan 't IJ en TivoliVredenburg, en op festivals als het Internationaal Kamermuziekfestival Utrecht, Grachtenfestival en de Strijkkwartet Biënnale Amsterdam. Het kwartet was te zien en te horen op verscheidene nationale televisie- en radio-programma's, zoals NTR Podium Witteman en Spiegelzaal AVROTROS. Sinds 2017 is het Helikon Quartet verbonden aan de Nederlandse Strijkkwartet Academie, waar zij intensieve coaching ontvangen van Quatuor Danel. Ook namen zij deel aan de European Chamber Music Academy.

Naast het kwartet bekleden de leden posities in Kremerata Baltica en het Nederlands Philharmonisch Orkest en zijn ze regelmatig te gast bij verschillende orkesten en ensembles.

## MAARTEN TER HORST

Maarten ter Horst begon op vierjarige leeftijd met vioolspelen. Van huis uit genoot hij een rijke muzikale ontwikkeling dankzij zijn zeer betrokken violdocent Koen Rens en zijn moeder, die pianoles gaf aan huis en dagelijks met hem viool oefende. Als kind lag zijn interesse voornamelijk bij schilderen en tekenen, maar op zijn vijftiende ontstond een bredere interesse voor muziek en begon hij te componeren. Dit resulteerde de jaren daarna in enkele vroege werken voor viool en piano.

Na een jaar vooropleiding compositie op het Conservatorium van Amsterdam, met viool als bijvak, sloeg hij een andere richting in: software-ontwikkeling. Maarten startte weer met componeren op zijn dertigste, met als resultaat de twee kwartetten op dit album.







# HELIKON QUARTET

STELLA ZAKE Violin

MARIEKE KOSTERS Violin

LOTUS DE VRIES Viola

RENATE APPERLOO Violoncello

MAARTEN TER HORST Composer

Recording: Mediatrack

Producer/recording engineer: Tom Peeters

Recording location: Koepelkerk, Renswoude, The Netherlands

Recording dates: 24, 25 & 26 August 2020 / 12 & 13 January 2021

Microphones: Brüel & Kjaer 4003, Neumann modified by Rens Heijnis

Microphone cables, interlinks: Acoustic Revive

Editing and translation of Ter Horst's texts: Maren Bosma

Photography: Simon van Boxtel

Artwork design: Egbert Luijs (studioEGT)

This album was made possible by crowdfunding via Voordekunst.nl with special thanks to:  
Alfred Apperloo, J.W. Broer, Koen & Edel Rens-Driesen, Jan & Josine Stadig, The Sun Family

[www.helikonquartet.com](http://www.helikonquartet.com)

[www.maartenterhorst.com](http://www.maartenterhorst.com)

[www.cobrarecords.com](http://www.cobrarecords.com)



Cobra 0081